

महाराष्ट्र शासन
महसूल विभाग

विभागीय आयुक्त नाशिक विभाग नाशिक यांचे कार्यालय (करमणुक शुल्क शाखा)

मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, भारत प्रतिभूती मुद्रणालयासमोर, नाशिकरोड, ता.जि.नाशिक-४२२ १०१

Email ID- dycomentnashik@gmail.com

दुरध्वनी क्र. ०२५३-२४६२४०१-५

क्र.कक्ष-१५/क.शु.१/ज.या.१७६-२०१२/कावि/५४/२०२३

नाशिकरोड दि.२५/०५/२०२३

इमेलद्वारे

प्रति,

१. आयुक्त, नाशिक महानगरपालिका नाशिक
२. जिल्हाधिकारी नाशिक
३. पोलिस आयुक्त, नाशिक
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद नाशिक
५. प्रादेशिक अधिकारी, महा.प्र.नि.मं. (MPCB) नाशिक
६. अधीक्षक अभियंता व प्रशासक (लाक्षेविप्रा) नाशिक
७. उपसंचालक, विभागीय माहिती कार्यालय, नाशिक
८. कार्यकारी अभियंता, महा.औ.वि.म.(MIDC) नाशिक
९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ना.म्यु.स्मार्ट सिटी नाशिक
१०. मुख्य अभियंता, निर्मिती, ना.औ.विद्युत केंद्र एकलहरे
११. सहसंचालक नगररचना, नाशिक विभाग नाशिक
१२. उपसंचालक, भुजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा, नाशिक
१३. शिक्षण उप संचालक, नाशिक विभाग नाशिक
१४. अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग नाशिक
१५. मुख्याधिकारी, देवळाली छावणी मंडळ, नाशिक
१६. जिल्हा माहिती अधिकारी, नाशिक
१७. निरी (NEERI) मुंबई यांचे प्रतिनिधी
१८. डॉ. प्राजक्ता बस्ते, प्राचार्य आर्किटेक्चर कॉलेज नाशिक
१९. श्री. राजेश पंडीत, याचिकाकर्ते
२०. श्री. निशिकांत पगारे, याचिकाकर्ते

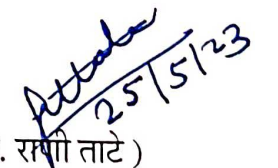
विषय :- गोदावरी नदीचे प्रदूषण नियंत्रणाबाबत आढावा बैठकीचे इतिवृत्त..

मा.उच्च न्यायालय मुंबई जनहित याचिका क्र.१७६/२०१२ संदर्भात..

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून कळविण्यात येते की, गोदावरी नदी प्रदूषण बाबत जनहित याचिका क्र.१७६/२०१२ मध्ये मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि.१८ डिसेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या निर्णयास अनुसरून मा.विभागीय आयुक्त नाशिक यांचे अध्यक्षतेखाली गोदावरी नदी प्रदूषण नियंत्रणाबाबत समितीची त्रैमासिक आढावा बैठक दिनांक १० मे, २०२३ रोजी घेण्यात आलेली आहे. सदर बैठकीच्या इतिवृत्ताची प्रत आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सोबत पाठविण्यात येत आहे.

बैठकीतील सुचने प्रमाणे आपण केलेल्या / करत असलेल्या कार्यवाही बाबतचा अहवाल संबधीत कागदपत्र, छायाचित्रांसह या कार्यालयास सादर करावा, ही विनंती.

(डॉ. रमेश ताटे)

उपआयुक्त (करमणुक शुल्क)
विभागीय आयुक्त नाशिक करिता

विभागीय आयुक्त नाशिक विभाग नाशिक यांचे कार्यालय

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथील जनहित याचिका क्र.176/2012 संदर्भात विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे अध्यक्षतेखाली गोदावरी नदी प्रदुषण नियंत्रणाबाबत दि.10/05/2023 रोजी झालेल्या आढावा बैठकीचे इतिवृत्त

---X-X-X-X---

गोदावरी नदी प्रदुषण नियंत्रणाबाबत आढावा घेणेसाठी श्री. राधाकृष्ण गमे, विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांचे अध्यक्षतेखाली दि.10/05/2023 रोजी सकाळी 11.00 वाजता विभागीय आयुक्त कार्यालय येथील समिती कक्षात बैठक आयोजित करण्यात आली. सदर बैठकीस खालील अधिकारी यांनी उपस्थिती नोंदवली.

1. श्री.गंगाधरन डी., जिल्हाधिकारी, नाशिक
2. श्रीमती आशिमा मित्तल, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद नाशिक
3. श्री. चंद्रकांत खांडवी, पोलिस उपआयुक्त, झोन-2, प्रतिनिधी पोलिस आयुक्त नाशिक
4. डॉ. राणी ताटे, उप आयुक्त (करमणूक शुल्क) विभागीय आयुक्त कार्यालय, नाशिक
5. श्री. राजेंद्र राजपूत, प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ नाशिक
6. श्री. अमर दुर्गुळे, उपप्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ नाशिक
7. श्री.विनोद आर. पावले, क्षेत्र अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ नाशिक
8. डॉ. नितीन गोयल, प्रमुख शास्त्रज्ञ, निरी मुंबई (व्ही.सी.व्दारे)
9. श्री. जयवंत बोरसे, कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ नाशिक
10. श्री. जे.पी.पवार, उपअभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ नाशिक
11. श्री. ज्ञा.ना.इगवे, उपसंचालक, विभागीय माहिती कार्यालय नाशिक
12. श्रीमती मोहिनी राणे, सहाय्यक संचालक, विभागीय माहिती कार्यालय नाशिक
13. श्रीमती अर्चना देशमुख, प्र. जिल्हा माहिती अधिकारी, नाशिक
14. श्री. जीवन बेडवाल, उपसंचालक, भुजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा, नाशिक (प्र)
15. श्री. शाम विठ्ठल गोसावी, सहआयुक्त, नगरपालिका, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक
16. श्रीमती अर्चना तांबे, प्र.उपआयुक्त, गोदावरी संवर्धन कक्ष, महानगरपालिका, नाशिक
17. श्रीमती करुणा डहाळे, उपआयुक्त (अतिक्रमण), महानगरपालिका, नाशिक
18. श्री. एस.आर.वंजारी, शहर अभियंता, महानगरपालिका, नाशिक
19. श्री. उदय धर्माधिकारी, अधिक्षक अभियंता (वि.व या.), महानगरपालिका, नाशिक
20. श्री. एस.एम.चव्हाणके, अधिक्षक अभियंता (सा.आ.अ.वि.), महानगरपालिका, नाशिक
21. श्री. गणेश मैड, कार्यकारी अभियंता (सा.आ.अ.वि.), महानगरपालिका, नाशिक
22. डॉ. कल्पना कुटे, संचालक, घनकचरा व्यवस्थापन, महानगरपालिका, नाशिक
23. श्री. सुमंत मोरे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डेव्ह.कॉ.लि.नाशिक
24. श्री. कल्पेश पाटील, सहाय्यक संचालक, नगररचना, महानगरपालिका, नाशिक
25. डॉ.किरण कुवर, उपशिक्षण अधिकारी, प्रतिनिधी शिक्षण उपसंचालक, नाशिक
26. श्रीमती. सुनिता धनगर, प्रशासनाधिकारी, शिक्षण मंडळ, महानगरपालिका, नाशिक

27. श्री.गिरीष निकम, जनसंपर्क अधिकारी, महानगरपालिका, नाशिक
28. श्री. लाला झाल्टे, वरिष्ठ रसायनतज्ञ, प्रतिनिधी, मुख्य अभियंता निर्मिती, नाशिक औष्णिक विद्युत केंद्र एकलहरे
29. श्री. राजेश पंडीत, याचिकाकर्ते
30. श्री. निशिकांत पगारे, याचिकाकर्ते

बैठकीच्या सुरुवातीस उपस्थिती बाबत आढावा घेण्यात आला. डॉ.प्राजक्ता बस्ते, प्राचार्या आर्किटेक्चर कॉलेज नाशिक ह्या बैठकीस उपस्थित राहू शकत नसलेबाबत त्यांनी कळविले असून De-Concretization बाबत त्यांचे इमेलच्या अनुषंगाने बैठकीत चर्चा करण्यात आली.

अ. क्र.	मुद्याशी संबंधित उपसमिती/विभाग	मुद्याबाबत झालेली चर्चा व दिलेल्या सूचना	कार्यवाहक विभाग/ यंत्रणा/अधिकारी
१.	नाशिक महानगरपालिका, ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>१) कुंडांचे De-Concretization करणे बाबत..</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ रामकुंड व इतर कुंडांचे De-Concretization करणेबाबत यापुर्वी जो निर्णय झालेला आहे त्याची अंमलबजावणी व्हावी असे डॉ.प्राजक्ता बस्ते, प्राचार्या आर्किटेक्चर कॉलेज नाशिक यांचे म्हणणे आहे. ➤ स्मार्टसिटीचा गोदा Beautification Project चा हा एक भाग आहे. सदर प्रोजेक्ट ज्यावेळी तयार करण्यात आला त्यावेळी निरी व इतर संस्थांशी विचार विनिमय करण्यात आलेला होता. स्मार्टसिटी बोर्डने तसेच Central Urban Department ने सुध्दा स्मार्टसिटीच्या सर्व प्रोजेक्टला मंजूरी दिली. त्यानंतर बोर्ड मिटींग मध्ये हा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला होता त्यामध्ये De-Concretization बाबत चर्चा झाली. स्मार्टसिटी बोर्डचे चेअरमन मा.अप्पर मुख्य सचिव (गृह) यांनी De-Concretization बाबत जिल्हाधिकारी, महापालिका आयुक्त व पोलिस आयुक्त या तिघांनी पहाणी करावी व त्यावर निर्णय घ्यावा, स्मार्ट सिटीला ज्या काही सुचना घ्यावयाच्या असतील त्या घ्याव्या व त्याप्रमाणे स्मार्टसिटीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी पुढील कार्यवाही करावी असे निर्देश दिलेले होते. त्याअनुषंगाने De-Concretization बाबत केलेल्या कार्यवाहीची विचारणा करण्यात आली. <p>याबाबत स्मार्टसिटीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री.सुमंत मोरे यांनी नमुद केले की, त्री-सदस्यीय समितीने Minutes पाठविले असून त्यामध्ये कुंडांचे Concretization तात्काळ काढावे असे नमुद केले आहे. परंतु ते काढण्याची कार्यवाही करण्यासाठी तेथील सगळे Stakeholders यांना बोलावुन त्यांची बैठक घेण्यात आली त्यामध्ये त्यांनी बराच विरोध केला आहे. त्यादिवशी बऱ्याच मुद्यांवर चर्चा झाली. काँक्रीट काढल्या नंतर खालचा पृष्ठभाग हा Uneven होऊन जाईल. त्याठिकाणी काही लोकांना इजा होऊ शकते, अपघात होऊ शकतात, पाय घसरतील असे त्यांचे म्हणणे होते. त्याठिकाणी मा.आमदार श्री.ढिकले साहेब, मा.आमदार श्रीमती.फरांदे मॅडम यांनीही कार्यवाहीस विरोध केला. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी साहेब यांनी सदर कामाला सद्या स्टे दिला असल्याचे नमुद केले.</p> <p>याबाबत जिल्हाधिकारी नाशिक, श्री.गंगाथरन डी. यांनी नमुद केले की, मी फक्त माझे Opinion दिले आहे. स्मार्टसिटीने लोकप्रतिनिधी यांचेशी चर्चा करुन घ्यावी. त्यांचा मुद्दा असा होता की, तुम्ही Alternative arrangement काय करणार, त्यासाठी काही Solution काढले आहे का, ते काढल्यानंतर त्याठिकाणी धार्मिक विधीसाठी लोक जाणार तेथे अपघात होऊ शकतात असे त्यांचे म्हणणे होते. त्याच्यासाठी काय उपाययोजना करणार आहे असे त्यांनी विचारले होते असे नमुद केले.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ स्मार्ट सिटीने त्यांना technically explain केले का. जिल्हाधिकारी यांनी जे सांगितले त्याचे पुढचे काय नियोजन तुम्ही करणार आहात, लोकांचे शंका 	<p>मु.का.अ. स्मार्टसिटी</p> <p>मु.का.अ. स्मार्टसिटी</p>

ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>समाधान कसे करणार याची विचारणा करण्यात आली. याबाबत स्मार्टसिटीचे श्री.मोरे यांनी नमुद केले की, त्यांनी फक्त शक्यता व्यक्त केल्या आहेत. त्याठिकाणी काँक्रीट काढले तर असे होऊ शकले. त्याला सद्या काय उत्तर, Explain करणार असे नमुद केले.</p>	मु.का.अ. स्मार्टसिटी	
ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>➤ त्यांचे दोन मुद्दे आहेत. एक मुद्दा हा की, Surface uneven होईल, लोक आत उतरतील तर त्यांचा पायाला जखमा/इजा होतील, पाय घसरतील व दुसरा मुद्दा हा की, कुंडाची स्वच्छता कशी करणार, विर्सजीत केलेल्या अस्थी ह्या कानाकोपऱ्यात जाऊन बसतील मग दुर्गंधी वाढेल असे काही वर्तमान पत्रातील मुद्दे वाचले. याच्याबाबत स्मार्टसिटीचे इंजिनियर्स तसेच तुम्ही पुर्वी ज्यांच्याशी कंसलटंट केल त्यांचेशी पुन्हा बोलून घ्या. काँक्रीट काढल्यानंतर पुर्ण Surface uneven होणार आहे का मग त्यासाठी काय उपाय योजना करणार.</p> <p>याबाबत श्री.सुमंत मोरे यांनी नमुद केले की, Surface uneven तर होणार आहे. नदीचा नॅचरल बेड जसा असतो त्याप्रमाणे राहिल असे नमुद केले.</p>	मु.का.अ. स्मार्टसिटी, आयुक्त म.न.पा., पोलिस आयुक्त, जिल्हाधिकारी	
ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>➤ दोन्ही कुंडाच्या मध्ये लक्ष्मण कुंड व रामकुंड येथे खाली खडक आहे. De-Concretization चा निर्णय घेण्यापुर्वी GSDA कडून तेथे ट्रायल बोअर्स घेतलेल्या आहेत. त्यामध्ये खाली कुठल्या खोली पर्यंत किती व कुठल्या प्रकारचे Rock Formation आहे, खाली अॅक्युफर कसा आहे याबाबतचा सर्व अभ्यास स्मार्टसिटीचा झालेला आहे. तरी स्मार्टसिटी व तुमचे इंजिनियर आवश्यकता असेल तर जिल्हाधिकारी, महापालिका आयुक्त, पोलिस आयुक्त एकदा परत चर्चा करा. ह्या लोकांचे मुद्दे स्मार्टसिटी त्रिसदस्यीय समिती समोर द्यावेत आणि समितीने Consultation करावे. तेथील लोकांना बोलवून तुम्ही करणाऱ्या उपाययोजना टेक्निकली समजावून सांगा.</p>	मु.का.अ. स्मार्टसिटी	
ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>➤ याबाबत अजुन थर्ड पार्टी IIT, NEERI, GSDA यापैकी एखाद्या संस्थेचे Opinion घ्यायचे असेल तर ते घेऊ शकता, विचार करू शकता. कमिटी व तुम्ही तशी चर्चा करा, सर्वांचे एकमत जर त्याच्यावर होत असेल तर Opinion घेऊ शकता. NEERI सुध्दा मदत करेल. त्यांचा प्रतिनिधी बोलावता येईल. परंतु संबंधीत संस्थेचे जे काही Opinion असेल ते तुम्हाला बंधनकारक राहिल. अन्यथा प्रशासनाने जो काही निर्णय घ्यायचा तो घ्यावा व De-Concretization चे काम पुर्ण करावे.</p>	मु.का.अ. स्मार्टसिटी	
ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि.	<p>➤ De-Concretization बाबत यापुर्वी देखील चर्चा झालेली असून त्याप्रमाणे सुचना दिलेल्या आहेत. या समितीने दिलेल्या सुचनांबाबत एखाद्या एजन्सीला Implement करता येत नसतील तर त्यांनी ह्या कमिटीला परत कळवायच नाही. त्यांनी हायकोर्टांमध्ये सिव्हील अॅप्लीकेशन फाईल करून कमिटीने ज्या डायरेक्शन दिल्या आहेत त्या ज्या परिस्थितीमध्ये Implement करू शकत नाही ते मा.न्यायलयाचे निदर्शनास आणून द्यावे व न्यायालयाचे आदेश प्राप्त करून घ्यावे हा एकच मार्ग आहे.</p>	डॉ.प्राजक्ता बस्ते	
१.	NEERI	<p>२) रामकुंड येथील De-Concretization बाबत NEERI चे डॉ.गोयल यांचेशी झालेली चर्चा.</p> <p>➤ रामकुंड येथील De-Concretization चे काम स्मार्ट सिटी करत असून काही ठिकाणांचे काँक्रीट काढले आहे. आता काही ठिकाणी लोकांनी Issue raised केले आहेत. स्मार्टसिटीचे सीईओ सर्व Issue आपल्याकडे पाठवतील. ते एकदा पाहून त्याला काही Technically solution द्यावे. त्यानुसार काही</p>	NEERI, मु.का.अ. स्मार्टसिटी

१.	नाशिक महानगरपालिका	<p>बदल करावयाचे असल्यास तसे करता येतील. आपला प्रतिनिधी Site Inspection साठी पाठवून आपले ओपिनियन द्यावे.</p> <p>३) यापुढे कोणत्याही नदीपात्रात भिंत बांधावयाची झाल्यास ती गॅबीयनच बांधावयाची, नाल्याला बॉक्स करण्याची महापालिकेने परवानगी देतांना तो वरून बंद करायचा नाही व नदी किंवा नाल्याच्या बेस मध्ये काँक्रीट करायचे नाही याबाबत मागच्या बैठकीत चर्चा झाली असून तश्या सुचना महापालिकेला दिलेल्या आहेत.</p>	आयुक्त म.न.पा.
२.	<p>नाशिक महानगरपालिका</p> <p>नाशिक महानगरपालिका</p> <p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>सर्व उपसमिती/विभाग यांचे अहवाल आलेले असल्याने उपसमित्यांनी केलेल्या कामाबाबत आढावा घेण्यात आला. सुरुवात महापालिका उपसमिती पासून करण्यात आली.</p> <p>याबाबत श्री.चव्हाणके, अधीक्षक अभियंता, मनपा यांनी नमुद केले की, नाशिक महापालिकेने गोदावरी नदीचे प्रदुषण कमी करण्यासाठी नमामी गोदा नावाचा नविन प्रोजेक्ट करत आहे. सदर प्रोजेक्टचे सल्लागार यांना प्रेझेंटेशनसाठी बोलावले असून प्रोजेक्टची थोडक्यात माहिती देणार असलेबाबत सांगितले.</p> <p>नमामी गोदा प्रोजेक्टसाठी नेमलेले सल्लागार अलमॉडझ नानगीय कंपनी यांनी प्रोजेक्टबाबत प्रेझेंटेशन सादर केले.</p> <p>१) नमामी गोदा प्रोजेक्ट अंतर्गत गोदावरी व तिच्या उपनद्यांचे प्रदुषण कमी करणे, नदीकाठ व किनारा सुशोभिकरण व घाट विकास करणे यामध्ये पुढील प्रमाणे काम केली जाणार आहेत. GIS बेस मॅप तयार करणे, Sewage सिस्टीमच्या स्थितीचे मुल्यांकन करणे, प्रस्तावित नदीकाठ व घाटांचा विकास, तसेच प्रोजेक्टचे अंमलबजावणी कसे करणार याबाबत माहिती देण्यात आली. NGT च्या नवीन गाईडलाइन्स नुसार सद्याच्या STP चे अपग्रेडेशन करणे, युटीलिटी मॅपिंग मध्ये सिवर लाईन, स्ट्रॉम वॉटर, वॉटर सप्लाय या तिन्हीचे मॅपिंग करणे. सद्या ऑनलाईन सर्व्हे चालू आहे नंतर जागेवर व्हेरीफिकेशन करून फायनल मॅपिंग करणेबाबत माहिती दिली.</p> <p>➤ अंडरग्राऊंड सिवर लाईन किंवा ड्रेनेज लाईन, स्ट्रॉम वॉटर लाईनस या कुठे ब्रेक झाल्या असतील, लिकेजेस असतील तर ते कसे शोधणार याबाबत विचारणा केली.</p> <p>याबाबत श्री.चव्हाणके, अधीक्षक अभियंता यांनी नमुद केले की, आपल्याकडे यापुर्वी ड्रोन सर्व्हे झाला आहे. त्याचा बेस मॅप सुरुवातीलाच त्यांना दिला आहे. नंतर ते जागेवर जाऊन मोड टू मोड म्हणजे चेंबर्स व्हेरीफाय करणार आहेत. तिथे जाऊन चेंबरची लेव्हल, चेंबरची डेपथ, चेंबरची साईज मेजर करणार असून २ चेंबर मध्ये मोड टू मोड मॅपिंग करणार आहेत. २ चेंबरमध्ये जी पाईपलाईन आहे ती कार्यरत असेल तर ठिक आहे. बंद असेल तर ती नॉडींग करून, कॅमेरा टाकून, चेक करता येईल व त्याप्रमाणे पुढचे काम करता येईल असे नमुद केले.</p> <p>➤ अनेक ठिकाणी नव्याने बिल्डींग किंवा मोठ्या रहिवासी योजना झाल्या आहेत त्यांनी त्यांचे सिवेज ड्रेनेजला जोडण्याऐवजी स्ट्रॉम वॉटरला जोडून दिले आहे. असे स्पॉट तुम्ही Identify केलेले आहेत. तुम्हाला मॅपिंग मध्ये जस-जशी माहिती मिळत राहिल तसे तुम्ही अश्या ठिकाणीचे सिवेज बंद करण्याची कारवाई सुरू करावी. त्याठिकाणचे बिल्डर्स, डेव्हलपर्स यांना पर्यायी व्यवस्था करायला लावा. त्यांना छोटे STP बसवायला लावा. त्यांचेवर कारवाई करा. नगररचना विभागाला सुध्दा लेखी सुचना द्या. जी ठिकाणे निश्चीत माहिती आहे तेथील सांडपाणी नदीत जाण्यापासून रोखण्यात यावे.</p> <p>२) मॅपिंगमध्ये वेगवेगळे मॅप्सवर काम करण्यात येत असलेबाबत माहिती देण्यात आली. ज्यामध्ये रिक्कर बेड, अलायमेंटस, नाल्याच्या अलायमेंटस, रेडलाईन</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p> <p>आयुक्त म.न.पा.</p> <p>आयुक्त म.न.पा.</p>

<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>ब्ल्यू लाईन, फेंसिंग, वॉटर बॉडीज, वॉटर सप्लायचा डाटा बेस चे प्रोजेक्शन करण्यात आले आहे. एन्व्हायरमेंट सेन्सिटिव्ह एरियाचे मॉपिंग, रोड मॉपिंग त्याच्या मध्ये रोडची सेंटर लाईन, एजेस, फुटपाथ इत्यादी प्रोजेक्शन मॉपिंग झाले आहे. सद्या काही ठिकाणी सर्व्हे चालू असून त्यामध्ये अपडेट होणार असलेबाबत सांगितले. गोदावरी नदी व मेजर नाल्यांचा सर्व्हे झाला आहे. काही भागातील रोडसाईटचे युटीलिटी मॉपिंग झाले असून उर्वरीत प्रोसेस चालू असलेबाबत माहिती दिली.</p> <p>३) सिवरेज सिस्टमबाबत माहिती दिली. काही भागामध्ये सिवरेज सिस्टम आहे तर काही भागामध्ये नाही. सद्याची STP क्षमता ३९२.५ MLD आहे. भविष्यातील लोकसंख्या विचारात घेऊन २०५५ करीता STP ची क्षमता ६९१ MLD साठी प्रोजेक्शन राहिल याबाबत माहिती दिली.</p> <p>➤ भविष्यातील मागणीचा अंदाज कसा काढण्यात आला आहे. कारण Redevelopment एरिया, जुने गावठाण, झोपडपट्टी या भागात विकास झाल्यावर तिथली Requirement पूर्ण चेंज होईल. तेथे ४ FSI किंवा ५ FSI ज्यावेळी वापरला जाईल किंवा SRA स्कीम होईल, टॉवर उभे राहतील त्यावेळी तेथील Requirement पूर्ण चेंज होईल. गंगापूर, जलालपुर, चांदसी या लगतच्या भागाचे सिवरेज भविष्यात इकडेच घ्यावे लागले तो लोड देखील विचारात घ्यावा लागेल.</p> <p>याबाबत श्री.चव्हाणके यांनी नमुद केले की, जो core area आहे किंवा गावठाण भाग आहे, जो रिडेव्हलपमेंट होणार एरिया आहे त्यादृष्टीने यांचा जो रिपोर्ट आहे. त्यामधून डॅसीटी आपण साधारण धरलेली असून त्यांना पॉपुलेशन डेसिटी दिली आहे. त्यानुसार प्रोजेक्शन चालू असल्याचे नमुद केले.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>४) भविष्यातील लोकसंख्या आणि त्याअनुषंगाने तयार होणारे सिवरेज हे ६९१ MLD तयार होईल. त्याच्यानुसार STP व सिवरेज सिस्टम यांच्या अपग्रेडेशनचे प्लॅनवर सद्या काम चालू असलेबाबत माहिती दिली. NGT ची गार्डइलाईन प्रमाणे STP डिझाइन किंवा Existing STP अपग्रेड करावयाची आहेत. सिवरेज ट्रिटमेंट झाल्यानंतर त्याला पुन्हा फिल्टर्स करण्याचेही प्रपोजल असलेबाबत नमुद केले.</p> <p>➤ STP अपग्रेडेशनचे प्रस्ताव मंजूर झाले आहे आणि आता अपग्रेडेशनचे काम करतांना काही प्रमाणात Untreated water नदीमध्ये सोडावे लागल्यास त्याबाबत तुम्हाला लोकांना कल्पना द्यावी लागेल. सद्याचे तपोवन आणि आगारटाकळी येथील STP जेव्हा अपग्रेड करणार आहे त्यावेळी सिवरेजला सद्याची ट्रिटमेंट होईल का याबाबत विचारणा केली.</p> <p>याबाबत श्री.चव्हाणके अधीक्षक अभियंता यांनी नमुद केले की, २ STP अमृत योजने मध्ये मंजूर झाले आहे. पुढचे २ STP बाबत प्रस्ताव NRCD दिल्ली यांना पाठविलेला असून त्यांनी Rurki IIT कडे तांत्रिक मंजूरीसाठी पाठविला आहे. STP अपग्रेडेशनची कार्यवाही करतांना सिवरेजला ट्रिटमेंट करणार असलेबाबत नमुद केले.</p> <p>५) STP Condition Assesment रिपोर्ट तसेच पंपिंग स्टेशनबाबत SPS Condition Assesment रिपोर्ट बाबत माहिती दिली. त्यामध्ये STP व पंपिंग स्टेशनचे ऑटोमेशन बाबत माहिती दिली तसेच ऑटोमेशनमुळे मनुष्यबळाची बचत होणार असलेबाबत नमुद केले. पाणी पुरवठ्याचे स्काडा संबंधीत माहिती दिली, STP व इतर Structural बाबतची सद्याची स्थिती व त्याबाबत उपाययोजनांची माहिती दिली, सद्याचे चेंबर्सची स्थिती, त्याची दुरुस्ती, RCC जॅकेटींग, क्लिनिंग चालू असलेबाबत नमुद केले. २०० KM चे नवीन सिवरेज</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>

<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>नेटवर्क होणार असलेबाबत माहिती दिली. नाल्यांचे मॅपिंग व त्यामधून वाहणारे सिव्ज बाबत माहिती दिली.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ नवीन ड्रेनेज लाईन, सिवर लाईन टाकतांना त्याचे चेंबर्स हे ब्ल्यु लाईनच्या आतमध्ये बांधू नये. ➤ नाल्यांचे मॅपिंग करतांना टाऊन प्लानिंग कडून त्याची मोजणी करून, width फायनल करणे, मग अतिक्रमण शोधून काढणे, तो डाटा टाऊन प्लानिंग कडून घ्या. आणि तो वेबसाईटवर प्रसिध्द करा. लोकांना कळाले पाहिजे की नाले कुठे आहे आणि किती नाल्यांवरती अतिक्रमण, बांधकामे झाले आहेत. अलायमेंटसह सर्व नाल्यांची माहिती वेबसाईटवर टाका. 	<p>आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ नाल्यांचे मॅपिंग करतांना नॅचरल लॅथ किती आहे आणि अल्टर लॅथ किती आहे, अतिक्रमण किती आहे हे सर्व कळाले पाहिजे. टाऊन प्लानिंग कडून माहिती घेऊन त्याप्रमाणे मॅपिंगचे काम करावे. <p>६) नंदीनी नदी, आयटीआय पुल व प्रियंका गार्डन, विजयममता नाला येथे जाणारे सांडपाणी बंद करणेबाबत महापालिकेने केलेल्या कामांची, तसेच रामवाडी लॅडीनाला येथे ड्रायव्हर्ट केलेले सांडपाणी, IIT Mumbai यांचेकडून काही नाल्यांमध्ये केलेल्या नाला ट्रिटमेंट, व नदी पात्रातुन पाणवेली काढण्याबाबत माहिती दिली. तसेच STP मधील ट्रिट केलेल्या पाण्याचा पुर्नवापरचे अनुषंगाने एकलहरे थर्मल स्टेशन, एमआयडीसी, गार्डन, रेल्वे, फायर स्टेशन, बांधकाम साईटसाठी तसेच ग्राऊंड वॉटर रिचार्ज इ. देता येऊ शकेल याबाबत माहिती दिली.</p> <p>७) गोदावरी नदीचे घाट विकास करणे यामध्ये पुढील कामांबाबतची माहिती दिली. स्मार्ट सिटीचे प्रोजेक्ट सोडून इतर भागातील १४ ठिकाणांच्या घाटाचा विकास करणे, पार्क तयार करणे, नदीचे काठ व्यवस्थित करणे इ. बाबतची माहिती दिली. पंचवटी येथील मार्केट, कपिला गोदावरी संगम, नवश्या गणपती मंदीर परिस, सोमेश्वर, काव्य उद्यान, जॉर्गर्स पार्क, दशरथ घाट, नंदीनी गोदावरी संगम, वरुणा नदी, समर्थ रामदास स्वामी मंदीर, गाडगे महाराज रोड, नवा भाजी बाजार विकास करणे इ. बाबतची माहिती दिली. तसेच वाराणसी व प्रयागराज येथील पहाणी तसेच नमामी गोदा प्रोजेक्टचे अंदाजीत खर्चाबाबतची माहिती दिली.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>३. नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>१) रामकुंडात पाणवेली वाहून येत आहे, वरील बाजूस पाणवेलीची स्वच्छता व्यवस्थित होत नाही. नदीपात्रातील पाणवेली काढणेबाबत सद्याची परिस्थिती व नियोजन बाबत विचारणा करण्यात आली.</p> <p>याबाबत डॉ.कल्पना कुटे, संचालक घनकचरा व्यवस्थापन यांनी नमुद केले की, माहे जानेवारी २३ पासून अंदाजे १६,८६,५६० किलो पाणवेली काढण्यात येऊन तीची विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे. ट्रॅश स्कीमर मशीनचा थोडा Issue येत असल्याने पाणवेली तेथे वाहून येत आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ट्रॅश स्कीमर मशीन स्मार्टसिटीने मनपाला हस्तांतरीत केले असल्याने मशीनची सर्व जबाबदारी ही मनपाची आहे. ट्रॅश स्कीमरच्या कामाचे डेली लॉगबुक ठेवले आहे का, ते किती तास चालते, किती प्रमाणात पाणवेली बाहेर काढली याची माहिती दिली पाहिजे. वरील बाजूस पाणवेलीची स्वच्छता व्यवस्थित होत नसल्याने तेथुन रामकुंडात वाहून येत आहे. ट्रॅश स्कीमर मशीनचा काय Issue आहे याबाबत विचारणा करण्यात आली. <p>याबाबत डॉ.कल्पना कुटे, संचालक घनकचरा व्यवस्थापन यांनी नमुद केले की, ट्रॅश स्कीमर मशीनचे लॉगबुक ठेवले आहे. त्याचे अहवाल येत आहेत. रिडींग, डिटेल्स आलेले आहेत. जवळपास रोज ८ तास मशीन Compulsory</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>

<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>चालविण्यात येते. मशीनला मध्ये गॅप द्यावा लागतो, नदी पात्रातून काढलेली पाणवेली बाहेर आणून परत आत मध्ये जाणे यामध्ये खुप वेळ जात आहे. दररोज ३५ ते ३६ ट्रिप्स होत असल्याचे नमुद केले.</p> <p>➤ चोविस तास मशीन चालविण्यात यावे. गॅप देण्याऐवजी तिथे जागेवरच पाणवेली गोळा करण्याची व्यवस्था करण्यात यावी. ट्रॅश स्कीमरने काढलेल्या पाणवेली वाहून नेण्यासाठी त्याला supporting boats देण्याबाबत व्यवस्था करावी.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>➤ सद्याची परिस्थिती पाहता ट्रॅश स्कीमर मशीन २४ X ७ चालविले पाहिजे. ट्रॅश स्कीमर घेतेवेळी तांत्रिक मंजूरी देतांना त्याची क्षमता व इतर सर्व गोष्टी बघितल्या आहेत. क्षमतेच्या प्रमाणात मशीनचा तेवढा वापरत होत नसल्याने पुर्ण क्षमतेने पाणवेली काढली जात नाही. पुर्ण क्षमतेने मशीनचा वापर करण्यात यावा.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>➤ तसेच काही NGO यांनी यापुर्वी पाणवेली काढण्याचे काम केले होते. त्यांचेशी बोलून पाणवेली काढण्यासाठी पुन्हा त्यांची मदत घेण्यात यावी.</p> <p>याबाबत श्री.चव्हाणके, अधिक्षक अभियंता, मनपा यांनी नमुद केले की, गोदावरी संवर्धन कक्ष याबाबत पाहत असुन त्यांनी मिटींग सुध्दा घेतली आहे. नदीपात्राच्या कडेला खोली कमी असल्याने तेथील पाणवेली काढण्यासाठी मशीन चालू शकत नाही. त्याठिकाणी Manual पध्दतीने व नदीपात्रात मशीनने अशा दोन्हीचे समन्वय ठेवून पाणवेली काढली तरच शक्य असल्याचे नमुद केले.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>➤ दोन्ही पध्दतीचा समन्वय ठेवून पाणवेली काढण्याचे काम करण्यात यावे.</p> <p>➤ शहरी भागातील पाणवेलींची जबाबदारी ही मनपाची असुन त्यांनी व्यवस्थित ती पार पाडली पाहिजे. पाणवेली न काढल्यामुळे पुढे त्या वाहत एकलहरे, लाखलगाव, नांदुरमधमेश्वर डॅम व पुढे जायकवाडी धरणाच्या बॅक वॉटर पर्यंत पोहचतात. आता Pre Monsoon Activity म्हणुन नदीपात्रातील पुर्ण पाणवेली स्वच्छता करण्यात यावी. अन्यथा पुन्हा पुर आल्यावर सर्व पाणवेली वाहून खाली सायखेडा, चांदोरी या गावांकडे जाऊन अडकणार व तेथील भाग पुन्हा पाण्याखाली जाण्याची शक्यता निर्माण होईल.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा.</p>
<p>जिल्हाधिकारी नाशिक</p>	<p>➤ जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने देखील पाणवेलींच्या अनुषंगाने बैठक घेऊन संबंधित यंत्रणांना निर्देश/सुचना द्याव्यात. जेणेकरुन पावसाळ्यात पुर आल्यावर पाणवेलींमुळे काही आपत्ती निर्माण झाल्यास संबंधित यंत्रणांवर जबाबदारी निश्चित करता येईल.</p>	<p>जिल्हाधिकारी नाशिक</p>
<p>३.</p>	<p>जिल्हा परिषद नाशिक</p> <p>२) ग्रामीण भागाच्या नदीपात्रातील पाणवेलीबाबतचे नियोजन बाबत विचारणा करण्यात आली.</p> <p>याबाबत जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्रीमती आशिमा मित्तल यांनी नमुद केले की, पाणवेली ही मनपा व जिल्हापरिषद या दोन्ही यंत्रणांचा Interconnected Issue आहे. पाणवेलीमुळे नदीपात्रातील खालील Aquatic Eco System पुर्ण खराब होते. सुर्य प्रकाश खालील भागापर्यंत जात नाही. ऑक्सीजन मिळत नाही. Photosynthetic होत नाही. गोदावरीचे व नाशिकचे पुर्ण इको सिस्टम करीता ही दिर्घकाळाने मोठी समस्या निर्माण होऊ शकते. पाणवेलीच्या समस्येवर महानगरपालिका व जिल्हापरिषदेला Mission Mode वर सोबत काम करणे आता गरजेचे आहे.</p> <p>नदीपात्रातील पाणवेलीबाबत उपाययोजना करणेच्या अनुषंगाने जिल्हा परिषदेने एक समिती नेमली होती. सदर समितीचा अहवाल प्राप्त झालेला असुन समितीने पाणवेलीबाबत चार पर्याय दिलेले आहेत. समितीने गंगापूर धरणापासून नांदुरमधमेश्वर पर्यंत सर्व्हे केला असुन सदरचे अंतर हे ६७ किमी आहे. पाणवेली</p>	

		<p>स्वच्छ करावयाचा Area हा अंदाजे ६७०००००० स्केवअर मिटरस आहे. त्याच्या खर्चाची रक्कम काढण्यात आली असून ती २६ रु. प्रति स्केवअर मिटर येणे अपेक्षित आहे. जी अंदाजे १६ करोड रुपयाचे आसपास येते. समितीने चार पर्याय दिलेले आहे. १) मॅन्युअल पध्दत ज्याचा आपण पुर्वीपासुन वापर करत आहे. २) मशिनरी ज्यामध्ये ट्रॅश स्किमर व इतर साधनांचा वापर केला जातो. ३) रसायनिक फवारणी जीचा उल्हास नदी मध्ये वापर झालेला आहे. सगुणा रुशल फाऊंडेशन यांनी तेथे Herbal Chemical ची फवारणी केली आहे. यापुर्वी कोल्हापुरला एक मॉडल केले गेले ज्यामध्ये केमीकल फवारणी करण्यात आली होती ती चुकीची होती. उल्हास नदीचा सर्व अभ्यास करुन सगुणा फाऊंडेशनने Herbal Chemical फवारणी केली आहे. त्यानंतर आता तिथे परत पाणवेली आलेल्या नाहीत. त्याच्यामुळे तिथे आता विविध पक्षी वैगरे येत आहे. त्यादृष्टीने आता आपल्याला पाणवेलीबाबत विचार करावा लागेल असे नमुद केले.</p> <p>➤ याचिकाकर्ते यांचा रसायनिक फवारणीला विरोध आहे. रसायनिक फवारणी बाबत यापुर्वी चर्चा झाली आहे. पाणवेलीवर हर्बल फवारणीच्या अनुषंगाने एकदा परत सर्वानी विचार करावा.</p> <p>➤ जिल्हा परिषदेने संबंधीत NGO शी बोलावे.</p> <p>३) केरळ येथील पाहणी दौरा होत नसल्याने एक वर्षापासुन पाणवेलीच्या विषयामध्ये पुढे काही प्रगती होत नाही. केरळ दौऱ्यासाठी Director SBM कार्यालयाकडून अद्याप परवानगी आलेली नाही. २-३ लाख रुपये खर्चामुळे केरळ दौरा प्रलंबित आहे. त्यासाठी स्वखर्चाने केरळ दौरा करणे किंवा DPDC च्या Technical Evaluation मधुन निधी उपलब्ध करुन दिल्यास कमी खर्चात दौरा करता येईल असे जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी नमुद केले.</p> <p>➤ त्याबाबतचे प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांना पाठवा. जिल्हाधिकारी यांनी शक्य होईल तेवढा निधी DPDC च्या Technical Evaluation मधून द्यावा. बाकी स्वखर्च करावा व लवकरात लवकर दौरा करण्यात यावा.</p> <p>४) चौथा पर्याय हा Biological असुन यात एक प्रकारचा Bacteria असतो. ते पाण्यामध्ये सोडल्यावर पाणवेलींना ८-१० दिवसात मृत करतात. ह्या चार ही पर्यायाचा विचार करुन पाणवेली काढण्यासाठी Mission Mode वर काम करणे महत्वाचे आहे. त्यासाठी एक कालमर्यादा ठरवुन पावसाळ्याच्या अगोदर Mission Mode वर काम करण्यासाठी दोन Issue आहेत. पहिला मुद्दा हा आहे की, पावसाळ्याचे दिवसात पाणवेली खुप जास्त प्रमाणात वाढतात आता एकदा त्या Clear केल्या तरी त्या पुन्हा येतील. दुसरी मुद्दा जो पर्यंत नदीमध्ये जाणारे संपुर्ण सांडपाणी बंद होत नाही तो पर्यंत पाणवेलीसाठी ते एक प्रकारचे खाद्य आहे. त्यामुळे सांडपाण्याचे नियंत्रण करणे महत्वाचे आहे. ह्या दोन्ही गोष्टी ऑक्टोंबर पर्यंत टारगेट करु पाऊस संपला नंतर ५० दिवसाच्या Mission Mode वर drive घेऊन निर्णय घेऊ शकतो असे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्रीमती मित्तल यांनी नमुद केले.</p> <p>➤ महानगरपालिका ऑक्टोंबर पर्यंत सांडपाण्याचा नदीमध्ये जाणारा प्रवाह बंद करणार का याबाबत विचारणा करण्यात आली.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा, मु.का.अ. जिल्हा परिषद, याचिकाकर्ते</p> <p>मु.का.अ. जिल्हा परिषद</p> <p>जिल्हाधिकारी नाशिक, मु.का.अ. जिल्हा परिषद</p> <p>आयुक्त म.न.पा</p>
३.	नाशिक महानगरपालिका, जिल्हा परिषद नाशिक		
३.	जिल्हा परिषद नाशिक		
३.	जिल्हा परिषद नाशिक		
३.	जिल्हा परिषद नाशिक		
३.	जिल्हा परिषद नाशिक		
३.	नाशिक महानगरपालिका		

<p>नाशिक महानगरपालिका</p> <p>जिल्हा परिषद नाशिक</p> <p>जिल्हाधिकारी नाशिक</p>	<p>याबाबत मनपाचे अधीक्षक अभियंता श्री.चव्हाणके यांनी नमुद केले की, ऑक्टोबर पर्यंत १०० % प्रवाह बंद होऊ शकत नाही. कायमस्वरूपीची उपाययोजना होई पर्यंत Temporary diversion करावे लागेल.</p> <p>➤ महापालिकेने Diversing चे काम प्राधान्याने करावे. Major Activity म्हणुन सदर काम करण्यात यावे.</p> <p>➤ सर्वच पातळीवर आता आपल्याला एकाचवेळेस काम करावे लागणार आहे. जिल्हा परिषदेने १ स्वतंत्र ट्रॅश स्किमर घेतले पाहिजे आणि ते नदीलगतच्या ग्रामपंचायतींना पाणवेली काढण्यासाठी रोटेशनने देणेबाबत जिल्हा परिषदेने नियोजन करावे. जिल्हा परिषदेने ट्रॅश स्किमरचा DDMA मध्ये तसा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांना पाठवावा. प्रस्ताव पाठवतांना Manpower, Technical, Operational Cost, Transportation इत्यादीवर १ वर्षासाठी होणारा खर्च विचारात घेण्यात यावा. त्यानंतरच्या कालावधीत खर्चाची जबाबदारी ही जिल्हा परिषद व संबंधीत ग्रामपंचायतींची राहिल.</p> <p>➤ जिल्हाधिकारी यांनी ट्रॅश स्किमरसाठी DDMA मधून निधी उपलब्ध करून द्यावा.</p> <p>➤ मॅन्युअली पध्दतीने पाणवेली काढण्यासाठीचा प्रस्ताव सुध्दा करावा यावेळी लवकर प्रस्ताव पाठवून देऊ.</p>	<p>आयुक्त म.न.पा</p> <p>मु.का.अ. जिल्हा परिषद</p> <p>जिल्हाधिकारी नाशिक</p> <p>आयुक्त म.न.पा., मु.का.अ. जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी नाशिक</p>
<p>४.</p> <p>जिल्हा परिषद नाशिक</p>	<p>शोषखड्डेच्या कामाबाबत.</p> <p>जिल्हा परिषदेने लगतचे ५१ गावांमध्ये नरेगा योजनेतुन १००% शोष खड्डे करण्याचे काम करणार आहे ज्यामुळे त्या गावांमधील सांडपाणी पुढे नदीला जाणार नाही. शोष खड्डे करण्याचे काम ऑक्टोबर-नोव्हेंबर पर्यंत करण्याचे नियोजन असलेबाबत जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी नमुद केले.</p> <p>➤ सदरचे काम लवकर पुर्ण करण्यात यावे.</p>	<p>मु.का.अ. जिल्हा परिषद</p>
<p>५.</p> <p>म.औ.वि.म. नाशिक</p> <p>नाशिक महानगरपालिका</p>	<p>१) CETP बाबत.</p> <p>याबाबत म.औ.वि.महामंडळाचे कार्यकारी अभियंता श्री.जयवंत बोरसे यांनी नमुद केले की, दि.२१/०४/२०२३ रोजी निरीचा अहवाल प्राप्त झाला असुन त्यामध्ये CETP चे प्रक्रिया केलेले सांडपाणी हे नाशिक महानगर पालिकेच्या Sewage System ला / STP ला जॉईंट करण्यासाठी Technically feasible असलेबाबत अहवालात कळविले आहे. सदरचा संपुर्ण अहवाल महानगर पालिकेला दिला आहे. महानगरपालिकेने त्याचा रिस्टडी केला असुन काल त्यांनी परत एक पत्र दिले आहे. ज्यामध्ये काही मुद्दे उपस्थित केले आहेत. त्यामुद्द्यांचे निराकरण एमआयडीसी लवकरात लवकर करुन देणार आहे.</p> <p>श्री.चव्हाणके, अधीक्षक अभियंता मनपा यांनी नमुद केले की, निरीच्या अहवालाच्या अनुषंगाने Heavy Metals बाबत सल्लागार एजन्सीने काही मुद्द्यांबाबत अधिक स्पष्टीकरण मागितले आहे. निरीच्या अहवालातील काही मुद्दे Clarify करायचे आहेत. ते मुद्दे आम्ही एमआयडीसीला कळवले आहेत. त्यावर ते काम करत आहेत. काही Additional Precaution सुचविले आहेत ते पण अहवालमध्ये समाविष्ट करण्यास सांगितले आहे.</p> <p>➤ महापालिकेने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांबाबत एमआयडीसीने लवकरात लवकर Verify करुन द्यावे.</p>	<p>कार्यकारी अभियंता म.औ.वि.म.</p>

५.	म.औ.वि.म. नाशिक	<p>२) एमआयडीसीची उपसमिती, एमपीसीबी व मनपा समवेत दि.१२/०४/२०२३ रोजी औद्योगिक क्षेत्रात एक संयुक्त पहाणी झाली आहे. त्याबाबतची अहवाल एमपीसीबी देतील.</p> <p>➤ एमआयडीसी, एमपीसीबी व महानगरपालिकेच्या उपसमितीने औद्योगिक क्षेत्रात नियमित Joint Visit करावी.</p>	एमआयडीसी, एमपीसीबी, महानगरपालिका
५.	म.प्र.नि.मंडळ नाशिक	<p>३) एमपीसीबीच्या समितीने मनपा, एमआयडीसी, निरीचे प्रतिनिधी व याचिकाकर्ते यांचे समवेत सहा कंपन्यांचे ZLD ची पहाणी केली आहे. त्यामधील दोन युनिट यांनी खुपच चांगल्या पध्दतीने ZLD सिस्टीम वर काम केलेले आहे. त्यामध्ये ABB ही Electronic कंपनी असून Large Scale कंपनी आहे. दुसरी Shyamla Electroplating ही small Scale कंपनी आहे. त्यांना केलेल्या ZLD सिस्टीम व इतर उपाययोजनांचे प्रेझेंटेशन करण्यासाठी त्यांना आज येथे बोलावले असल्याचे एमपीसीबीचे उपप्रादेशिक अधिकारी श्री.दुर्गुळे यांनी नमूद केले.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ABB कंपनीचे श्री.गंगाधर खाडीलकर यांनी ABB कंपनीने गेल्या वर्षाभरात केलेल्या Environmental Initiatives तसेच सन २०२३ पर्यंत कंपनी कडून करण्यात येणाऱ्या उपाययोजनांबाबत सादरीकरण करून त्याबाबतची माहिती दिली. कंपनी, ग्राहक व पुरवठादार यांचे प्रिमायसेस मध्ये पाणी बचत, पुनर्वापर, पुर्नभरण, वॉटर ऑडीट, रेनवॉटर हार्वेस्टिंग, विजेची बचत, सोलर एनर्जी वापर, रिनिवेबल एनर्जीचा वापर, नॅचरल लाईट वापर, मटेरीयल बचत, Effluent Treatment Plant, वेस्ट मॅनेजमेंट तसेच तयार होणारे मटेरीयल हे पर्यावरण पुरक असावे त्यादृष्टीने उपाययोजना, Biodiversity वापर कशा प्रकारे केला जाते याबाबत माहिती देऊन सदर उपाययोजनांच्या अनुषंगाने कंपनीला विविध संस्थांकडून देण्यात आलेली विविध पुरस्कार व मानांकनाबाबत माहिती दिली. • Shamala Electro-Platers अंबड कंपनीचे श्री.उद्यम गोखले व श्री.विनायक गोखले यांनी कंपनीने केलेल्या Environment Conservation Initiatives बाबत सादरीकरण करून त्याबाबतची माहिती दिली. सदरची कंपनी ISO १४००१ व ९००१ प्रमाणीत असून पर्यावरण संरक्षणाच्या उपाययोजना म्हणून कंपनीने ETP, RO, Solar Evaporator, STP, Plantation, Vermicomposting इत्यादी उपाययोजना केल्या असून कंपनी पुर्णपणे ZLD असलेबाबत माहिती दिली. पावसाचे पाणी साठवणुक व वापर, रेनवॉटर हार्वेस्टिंग, पाण्याचा पुनर्वापर, सोलर एनर्जी वापर, कंपनीच्या आतील फुलझाडे, वेली तसेच बाहेरील बाजूस ओपन स्पेसमध्ये वृक्षारोपण व त्यामुळे येणारे फुलपाखरे, पक्षी, देशी झाडांचा वापर त्यासाठी STP मधील पाण्याचा वापर, टेरेस फार्मिंग, मधमाशी पालन, Air Pollution Control, कंपनीमधील लॅबरेटरी इत्यादी तसेच सन २०१४ पासून डेटा मॅटेन केले बाबतची माहिती दिली. • महावितरण मधील लाईनमन श्री.योगेश बर्वे यांनी झाडे लावणेबाबत केलेल्या कामाची माहिती दिली. गेल्या १३-१४ वर्षांपासून कार्यालयाच्या प्रीमायसेस मध्ये झाडे लावण्याचा उपक्रम केला असून जवळपास ३५० ते ४०० वेगवेगळ्या प्रकारची फळ झाडे, झाडे पंचवटी महावितरणच्या जागेमध्ये लावली असून ती सुस्थितीत आहे. तसेच तपोवनात रामसृष्टीचे गार्डन, साइड स्टेशन च्या पाठीमागे सुध्दा २५० झाडे लावले असून ती चांगल्या प्रकारे जगवली आहेत. जनजागृती म्हणून ड्युटीच्या वेळेवर महावितरणचे लाइट बिल भरावे, विजेचा योग्य वापर करावा याबाबत फलक लावून जनजागृती करतात व इतर वेळेस वृक्ष लावणे व पर्यावरणाबाबत संदेशाचा लावून जनजागृती करत असलेबाबत माहिती दिली. 	

	म.प्र.नि.मंडळ नाशिक	<p>प्रदुषण नियंत्रण व पर्यावरणाबाबत चांगले काम करणाऱ्या दोन्ही कंपन्यांचे उपस्थिती प्रतिनिधी श्री.खाडीलकर व श्री.गोखले तसेच लाईनमन श्री.बर्वे यांचा समिती अध्यक्ष यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.</p> <p>➤ एमपीसीबीने सर्व प्लेटेड इंडस्ट्रीजला या दोन्ही कंपनांचे ZLD System व त्याबाबत केलेल्या उपाययोजना दाखवून घ्याव्यात.</p>	प्रादेशिक अधिकारी म.प्र.नि.मंडळ
६.	नाशिक महानगरपालिका	<p>रेनवॉटर हार्वेस्टिंग बाबत महापालिका आम्ही मोठ्या प्रमाणावर Movement चालू करत असलेबाबत श्री.पंडीत यांनी नमुद केले.</p> <p>➤ रेनवॉटर हार्वेस्टिंग बाबत यापूर्वी चर्चा झालेल्या आहेत. त्याप्रमाणे महापालिकेला कार्यवाही करण्याच्या सुचना देण्यात आलेल्या आहेत. आता परत नव्याने निर्देश देण्याची आवश्यकता नाही.</p> <p>याबाबत महानगरपालिकेच्या नगररचना विभागाचे सहाय्यक संचालक श्री.कल्पेश पाटील यांनी नमुद केले की, मागच्या वर्षात केड्राई बरोबर रेनवॉटर हार्वेस्टिंगच्या अनुषंगाने मिटींग केली आहे. केड्राईला सुध्दा यामध्ये Involve करून घेतले आहे. पावसाळ्यानंतर आपण पुन्हा तपासणी चालू करणार असल्याचे नमुद केले.</p> <p>➤ सर्व इमारती, मोठ्या सोसायटी यांना रेनवॉटर हार्वेस्टिंग अनिवार्य करावे. जे करणार नाहीत त्यांचेवर दंडात्मक कारवाई करण्यात येऊन जनजागृती करावी. ज्यांनी रेनवॉटर हार्वेस्टिंग केलेले नाही त्यांच्यावर काय कारवाई करण्यात आली याची साप्ताहिक माहिती वेबसाईटवर टाकण्यात यावी.</p>	आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा.
७.	पोलिस विभाग नाशिक	<p>पोलिस विभागाने गोदावरीसाठी स्वतंत्र मनुष्यबळ उपलब्ध करून देणेच्या अनुषंगाने सिव्हील अॅप्लीकेशन move करणेबाबत श्री.पंडीत यांनी मुद्या उपस्थित केला.</p> <p>याबाबत पोलिस उपायुक्त श्री.चंद्रकांत खांडवी यांनी नमुद केले की, सिव्हील अॅप्लीकेशन move करणेच्या कामासाठी एका पोलिस निरीक्षकाची नेमणूक केली आहे. याबाबत आम्ही कार्यवाही करत असलेबाबत नमुद केले.</p> <p>➤ पोलिस विभागाचा हा एकच मुद्या बाकी आहे. सिव्हील अॅप्लीकेशन दाखल करण्याची कार्यवाही लवकर पूर्ण करण्यात यावी.</p>	पोलिस आयुक्त
८.	नाशिक महानगरपालिका	<p>तक्रारीबाबत..</p> <p>१) निळ्या पुर रेषा सिमांकित करणे व पुररेषेतील अतिक्रमण काढत नसले बाबत श्री.जगबीर सिंग यांची तक्रार.</p> <p>➤ यापूर्वी पुररेषा मार्कींग बाबत मनपा व जलसंपदा विभागास सुचना दिलेल्या होत्या त्याबाबत काय कार्यवाही करण्यात आले याची विचारणा केली.</p> <p>याबाबत महानगरपालिकेच्या नगररचना विभागाचे श्री.पाटील यांनी नमुद केले की, आता GIS चे काम चालू आहे. ड्रोन सर्व्हे संपुर्ण झालेला असून तो आता अंतिम होत आहे.</p> <p>➤ पुर येण्यापूर्वी सदरचे काम पूर्ण करावे. रेड, ब्ल्यू लाईन, फ्लड लाईन मार्किंग तसेच काही ठिकाणी physically सुध्दा मार्कींग करण्यात यावी.</p> <p>➤ पुररेषेच्या आतील भागाचे अतिक्रमण काढणेबाबत मनपाचे उपआयुक्त अतिक्रमण यांनी त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.</p>	आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा.
८.	नाशिक महानगरपालिका, म.प्र.नि.मंडळ नाशिक	<p>२) प्लास्टिक कॅरी बॅग बाबत मनपा कारवाई करत नसलेबाबत श्री.जगबीर सिंग यांची तक्रार.</p> <p>➤ मनपा व एमपीसीबीने प्लास्टिक कॅरीबॅग बाबत दररोज कारवाई करावी. घाऊक विक्रेते, उत्पादक कंपन्या यांचेवर कारवाई करावी. End user ऐवजी Supply Chain मधील लोकांवर कडक कारवाई करावी.</p>	आयुक्त म.न.पा., प्रादेशिक अधिकारी म.प्र.नि.मंडळ
८.		<p>३) श्री. अमित कुलकर्णी यांची दि.१५/०३/२०२३ रोजीच्या इमेल निवेदन बाबत..</p> <p>➤ यापूर्वी एकदा उत्तर दिलेले असल्याने परत उत्तर देण्याची गरज नाही.</p>	

८.	महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, ना.औ.वि.के.	४) एकलहरे ग्राम पंचायतीने जल प्रदुषण व पाणी पुरवठ्याबाबत केलेली तक्रार. ➤ सदर तक्रार कार्यवाहीकामी संबंधीत विभागांना पाठविण्यात यावी. संबंधीत विभागांनी तक्रारीवर कार्यवाही करुन त्याबाबत तक्रारदारास उत्तर देऊन त्याची प्रत सादर करावी.	आयुक्त म.न.पा., मु.का.अ. जिल्हा परिषद, ना.औ.वि.के.
९.	नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका शिक्षण विभाग नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका म.प्र.नि.मंडळ नाशिक जिल्हा परिषद नाशिक पोलिस विभाग नाशिक नाशिक महानगरपालिका ना.औ.वि.के. एकलहरे	सर्व उपसमिती/विभागांची माहिती आलेली असल्याने मागील इतिवृत्ताच्या अनुषंगाने उर्वरित मुद्यांबाबत कार्यवाही करण्याबाबत सुचना दिली. १) उन्हाळ्यात सद्या नदीनी नदीत प्रवाह सुरु आहे, त्याबाबत नियोजन करण्यात यावे. ज्या ठिकाणी चेंबर, पाईप फुटले आहे त्याची दुरुस्ती करणे, लिकेजेस बंद करणे, कुठे पाणी Divert करायचे असेल ते करणे, नदीत सांडपाणी जाण्यापासून थांबविणेची कार्यवाही करावी. २) नदीपात्रातुन उचल होणारे पाणी, प्रक्रिया केलेले पाणी व प्रक्रिया करुन पुन्हा नदीत सोडण्यात येणारे सांडपाणी याचे ऑडीट करणे गरजेचे आहे. सर्व नद्यांचे पाण्याचा ऑडीट संबंधीची माहिती देण्यात यावी. ३) रामकुंड व परिसरात कापडी पिशव्यांचे एटीएम मशीन लावण्याबाबत कार्यवाही करावी. ४) शिक्षण विभागाने नदी प्रदुषणाचे अनुषंगाने जनजागृतीबाबत नियमित कार्यवाही करावी. ५) गोदावरी संवर्धन वेबसाईटवर प्राप्त तक्रारींची संख्यात्मक माहिती दिली पाहिजे. गोदावरी प्रदुषाच्या संदर्भात किती तक्रारी आल्या, किती तक्रारीचे निराकरण झाले, किती प्रलंबित आहे, प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत अशी माहिती देता आली पाहिजे. ६) गोदावरी नदी व इतर नद्या व नाल्यांवरील अतिक्रमण काढण्यासंबंधी महापालिकेने मोहिम घेऊन पुढील वेळी संख्यात्मक माहिती दिली पाहिजे. ७) नदी व नाल्यांच्या पुलांवर जाळ्या बसविणेबाबतची संख्यात्मक माहिती सादर करावी. ८) मागील बैठकीवेळी रिटॅनिंग वॉल संदर्भात महापालिका आयुक्तांनी जलसंपदा विभाग, मु.का.अ. स्मार्टसिटी, उपसमिती सदस्य यांची एकत्र बैठक घेऊन सदर मुद्या Clarify करुन घेणे व पुढील बैठकीवेळी त्याबाबतचा पुर्तता अहवाल सादर करणेबाबत सुचना देण्यात आली होती त्याअनुषंगाने पुर्तता अहवाल सादर करण्यात यावा. ९) BOD, COD Value संबंधीत एमपीसीबीने नियमित तपासणी करावी. १०) औद्योगिक क्षेत्रात देखील एमपीसीबीने नियमित तपासणी करावी. ११) औद्योगिक क्षेत्रात प्लास्टीक बंदी व जनजागृतीचे अनुषंगाने एमपीसीबीने कार्यवाही करावी. १२) ग्रामीण भागातील STP बाबत जिल्हा परिषदेने कार्यवाही पुर्ण करावी. १३) १५ गावांमध्ये प्लास्टीक कचरा व्यवस्थापन युनिट उभारण्याची कार्यवाही तातडीने पुर्ण करावी. १४) नदी प्रदुषणाचे अनुषंगाने पोलिस विभागाने नियमितपणे कार्यवाही करावी व त्याबाबतची माहिती सादर करावी. १५) रेड लाईन, ब्ल्यू लाईन मार्किंग बाबत जलसंपदा विभाग व महापालिकेने कार्यवाही करावी. १६) महापालिका हद्दीतील STP मधुन निघणाऱ्या पाण्यावर औष्णिक प्रकल्प चालविणेच्या अनुषंगाने NTPC यांनी माहिती सादर करावी.	आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा. शिक्षण विभाग आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा. प्रादेशिक अधिकारी म.प्र.नि.मंडळ मु.का.अ. जिल्हा परिषद पोलिस आयुक्त आयुक्त म.न.पा. अधिक्षक अभियंता जलसंपदा विभाग ना.औ.वि.के. एकलहरे

९.	ना.म्यु.स्मार्ट सिटी डे.कॉ.लि. पोलिस विभाग नाशिक महानगरपालिका म.प्र.नि.मंडळ नाशिक नाशिक महानगरपालिका नाशिक महानगरपालिका	१७)बलुन बंधान्याचे कामाबाबतच्या सद्यस्थितीची माहिती सादर करावी. १८)गोदावरी नदीत पुररेषेत बांधलेल्या सिमेंट काँक्रीट भिंती बाबत श्री. निशीकांत पगारे यांची दि.११.०१.२०२२ व दि.०३.०२.२०२२ रोजीच्या तक्रारीबाबत तक्रारदारास दिलेल्या उत्तराची प्रत इकडेस पाठविण्यात यावी. १९)गोदावरी प्रदुषण रोखण्यासाठी आवश्यक पोलीस बंदोबस्ताबाबत श्री. राजेश पंडीत यांचे दि.१.११.२०२० रोजीच्या इमेलबाबत बाबत तक्रारदारास लेखी उत्तर देण्यात यावे व त्याची प्रत इकडेस पाठविण्यात यावी. २०)निळ्या पुररेषेतील बांधकामा बाबत श्री. राजेश पंडीत यांच्या दि.०६/०६/२०२२ रोजीच्या तक्रारीबाबत महापालिकेने तक्रारदारास उत्तर देऊन त्याची प्रत इकडेस पाठवावी. २१)कोपरगाव येथील गोदावरी नदी प्रदुषणाबाबत श्री.आदिनाथ गोरखनाथ ढाकणे यांची दि.२०/६/२०२२ रोजीच्या तक्रारीबाबत तक्रारदारास उत्तर देऊन त्याची प्रत इकडेस पाठवावी. २२)गोदावरी पात्रातील पाणवेली न काढले बाबत व इतर श्री.कैलास दिनकरराव देशमुख यांच्या दि.०४/०७/२०२२ रोजीच्या तक्रारीबाबत मनपाने तक्रारदारास उत्तर देऊन त्याची प्रत इकडेस पाठवावी. २३)गोदावरी नदीत निळ्या पुररेषेत होत असलेल्या अवैध बांधकामाबाबत श्री.जगबीर सिंग व इतर २ यांनी दि.११/१०/२०२२ रोजी केलेल्या तक्रारीबाबत तक्रारदारास उत्तर देऊन त्याची प्रत इकडेस पाठविण्यात यावी.	मु.का.अ. स्मार्टसिटी पोलिस आयुक्त आयुक्त म.न.पा. प्रादेशिक अधिकारी म.प्र.नि.मंडळ आयुक्त म.न.पा. आयुक्त म.न.पा.
१०.	उपसमिती/ यंत्रणा/विभाग	याव्यतिरिक्त यापुर्वीच्या वेळोवेळी झालेल्या बैठका व त्यांचे इतिवृत्तात दिलेल्या सुचनेप्रमाणे संबंधित उपसमिती/यंत्रणा/विभागांनी योग्यती कार्यवाही करावी.	संबंधीत उपसमिती/ विभाग/अधिकारी

वरील प्रमाणे चर्चा होऊन उपस्थितांचे आभार मानून बैठकीचे कामकाज संपविणेत आले.

RADHAKRISHNA
VITHALRAO GAME
Digitally signed by
RADHAKRISHNA VITHALRAO
GAME
Date: 2023.05.25 16:39:41 +05'30'

(राधाकृष्ण गमे)

समिती अध्यक्ष तथा
विभागीय आयुक्त, नाशिक

स्थळ:- नाशिकरोड

दि.२५/०५/२०२३

क्र.कक्ष-१५/क.शु./ज.या.१७६-२०१२/कावि/२५२/२०२३

प्रत :- सर्व संबंधीत (इमेलद्वारे)